

การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการรับรู้
ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

A Study of Interaction between Personal Factors
and Career Decision Self-Efficacy for Lower
Secondary School Students

สุวลักษณ์ อ่อนนวล^{1*}

Suwaluck Onnual

พนิดา พานิชวัฒนา²

Panida Panidvadtana

จุฑามาศ แสงงาม³

Juthamas Saengngam

Received: 16 January 2024

Revised: 23 June 2024

Accepted: 25 June 2024

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการประเมินและการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Master's student, Master of Education Program in Educational Evaluation and Research,

Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

Email: 6512681004@rumail.ru.ac.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Assistant Professor, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

Email: panidapanidvadtana@hotmail.co.th

³ อาจารย์, ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Lecturer, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

Email: jutsae@gmail.com

บทคัดย่อ

การประกอบอาชีพมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อมนุษย์และเศรษฐกิจ การเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองจะก่อให้เกิดความสุขและโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการทำงาน โดยเริ่มจากพิจารณาการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกอาชีพของตนเอง ซึ่งจะมีความแตกต่างกันตามช่วงวัยของบุคคล เนื่องจากในแต่ละช่วงวัยจะมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพตามพัฒนาการ (Bandura, 1977; Howell, 1977) การศึกษาในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร และ 2) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 316 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานครมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.79$) โดยด้านการประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($M = 2.67$)

2) ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ แต่นักเรียนเพศชาย ($M = 2.73$) และเพศหญิง ($M = 2.85$) มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การศึกษาปฏิสัมพันธ์; ปัจจัยส่วนบุคคล; การรับรู้ความสามารถของ
ตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ; การตัดสินใจเลือกอาชีพ; นักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น

ABSTRACT

Occupation is very important to humans and the economy. Choosing a career that suits you will create happiness and an opportunity to be successful for work. It starts by considering your own self-efficacy in careers. In order to make decisions about choosing one's own career, which will be different according to the age of the person because at each age there is a process for deciding careers according to development. (Bandura, 1977; Howell, 1977) This study examined 1) the level of career decision self - efficacy for lower secondary school students at a school under the Bangkok Metropolitan Administration and 2) the interactions between gender and class affect to career decision self – efficacy for lower secondary school students at a school under the Bangkok Metropolitan Administration. The sample groups used in this study was the lower secondary school students at a school under the Bangkok Metropolitan Administration in the second semester of the academic year 2022. There were 316 students by stratified random sampling. The instrument used in this study was career decision self-efficacy questionnaire. The statistics used in data analysis were number, percentage, mean, standard deviation and two-way analysis of variance (Two-way ANOVA).

The results of the research revealed that;

1) the level of overall career decision self – efficacy for the lower secondary school students at a school under the Bangkok Metropolitan Administration was moderate ($M = 2.79$) and accurate self-appraisal factor was moderate that had the least average score ($M = 2.67$)

2) there was no interaction between gender and class that affected to career decision self – efficacy. However, male and female students had difference career decision self – efficacy at a .05 level of significance.

Keywords: a study of interaction; personal factors; career decision self – efficacy; career decision; lower secondary school students

บทนำ

การประกอบอาชีพเป็นการสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงชีพและครอบครัวของมนุษย์ อาชีพจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อมนุษย์และเศรษฐกิจ และเนื่องจากในสังคมมีอาชีพมากมาย โดยแต่ละอาชีพจะมีความเหมาะสมกับบุคคลที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้น การเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองจะก่อให้เกิดความสุขและโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการทำงาน (Department of Employment, 2016) มนุษย์จึงจำเป็นต้องเริ่มวางแผนชีวิตด้านอาชีพตั้งแต่วัยเรียน ซึ่งการวางแผนในช่วงนี้จะช่วยให้นักเรียนสามารถวางแผนระยะยาวของตนเองได้ อย่างน้อย 5 ปี เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนที่วางไว้ โดยการเลือกอาชีพต้องพิจารณาให้รอบคอบเกี่ยวกับปัจจัยหลาย ๆ ประการ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกอาชีพของตนเอง (Krumboltz, 1976; Department of Employment, 2016; Ministry of Labor, 2023) ทั้งปัจจัยภายใน เช่น ความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ สุขภาพ นิสัย ทักษะที่จะใช้ในการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Cordova, 2022; Pannet, 2019; Sutcharoen, 2018; Wongwal et al., 2019) และปัจจัยภายนอก เช่น การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพ ค่าตอบแทนและสวัสดิการ ความหลากหลายของงาน (ลักษณะของงาน) ความมั่นคงในการทำงาน และโอกาสในการก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Aungyot et al., 2021; Bunyakarte, 2022; Yotin, 2022)

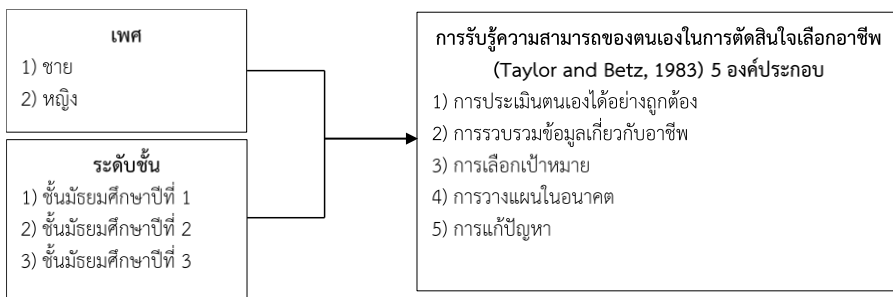
การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นสิ่งที่สะท้อนความมั่นใจในความสามารถในการควบคุมแรงจูงใจ พฤติกรรม และสภาพแวดล้อมทางสังคมของตนเอง ที่จะช่วยให้พบทางเลือกทางการศึกษาและอาชีพที่ตรงกับเป้าหมายของตนเองได้ เนื่องจากการตัดสินใจเลือกอาชีพนั้นเป็นกระบวนการที่พัฒนาและตระหนักถึงความตั้งใจในอาชีพของแต่ละคน (Bandura, 1977; Koutsafiti and Politi, 2018) โดยการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพจะมีความแตกต่างกันตามช่วงวัยของบุคคล เนื่องจากในแต่ละช่วงวัยจะมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพตามพัฒนาการ จากทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของ Ginzberg ที่ศึกษาทางด้านพฤติกรรมพัฒนาการด้านอาชีพ (Howell, 1977) ได้แบ่งกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ ออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ระยะจินตนาการ (fantasy period) คือ ช่วงอายุ 6-10 ปี บุคคลจะเริ่มตัดสินใจเลือก

อาชีพตามความปรารถนา โดยไม่คำนึงถึงเหตุและผล เป็นการจินตนาการที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว เช่น ผู้ปกครอง สื่อต่าง ๆ ระยะเวลาที่ 2 ระยะเวลาเปลี่ยนแปลง (tentative period) คือ ช่วงอายุ 11-17 ปี บุคคลจะเริ่มคำนึงถึงความสนใจ ความสามารถ ค่านิยมของตนเองที่มีต่ออาชีพมาพิจารณาเพื่อเลือกอาชีพ และระยะเวลาที่ 3 ระยะเวลาพิจารณาเลือกอาชีพตามความเป็นจริง (realistic period) คือ ช่วงอายุ 17-20 ปี บุคคลจะพิจารณาอาชีพตามความเป็นจริง โดยคำนึงถึงตนเองรวมกับอาชีพ จากการศึกษาข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอาชีพ เพื่อตัดสินใจเลือกอาชีพ แบบเฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น สำหรับการเลือกอาชีพของนักเรียนมีหลายช่วงวัย แต่ช่วงวัยที่มีความจำเป็นที่จะต้องรับรู้ ถึงความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง เพื่อตัดสินใจเลือกสายการเรียนและอาชีพของตนเองในอนาคต ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เนื่องจากนักเรียนในช่วงอายุ 11-17 ปี อยู่ในระยะการเปลี่ยนแปลง (tentative period) ซึ่งจะมีการวางแผน โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริง มีการนำเอาความสนใจ ความสามารถ และค่านิยมของตนเองมาพิจารณาเพื่อเลือกอาชีพให้กับตนเอง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบเพื่อประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ พบว่า งานวิจัยส่วนมากใช้ทฤษฎี ของ Taylor and Betz (1983) (Akhsania et al., 2020; Betz and Hackett, 1981; Cordova, 2022; Koçak et al., 2021; Patcharapongpan, 2013; Techasakolkijjagoon, 2022) เนื่องจากทฤษฎีนี้เกิดจากองค์ความรู้ของทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy Theory) ของ Albert Bandura (1997) ที่ได้กล่าวว่า ความคาดหวังในการรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นสื่อกลางที่สำคัญของพฤติกรรมและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ดังนั้น จึงเกิดองค์ความรู้ใหม่ คือ หากความคาดหวังต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำจะมีแนวโน้มในการหลีกเลี่ยงงานหรือพฤติกรรมนั้น ๆ และส่งผลให้ เกิดความไม่แน่ใจ และนำไปสู่การสร้างแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision-Making Self-Efficacy Scale : CDMSE) ที่ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ การประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ การเลือกเป้าหมาย การวางแผนในอนาคต และการแก้ปัญหา ดังนั้นในการศึกษานี้ผู้วิจัยจึงใช้ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพของ Taylor and Betz

(1983) ในการตรวจสอบเพื่อประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย 10 ปีย้อนหลัง และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง (Akhsania et al., 2020; Aungyot et al., 2021; Bandura, 1977; Betz and Hackett, 1981; Bunyakarte, 2022; Cordova, 2022; Department of Employment, 2016; Howell, 1977; Khamsom, 2016; Koutsafiti and Politi, 2018; Koçak et al., 2022; Krumboltz, 1976; Lent, Brown and Hackett, 1994; Ministry of Labor, 2023; Patcharapongpan, 2013; Pannet, 2019; Sutcharoen, 2018; Taylor and Betz, 1983; Techasakolkijjagoon, 2022; Wongwal et al., 2019; Yotin, 2022) แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของการตัดสินใจเลือกอาชีพของทุกวัย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต้องมีการตรวจสอบ ความถนัด ความสนใจ ความสามารถทางการเรียน บอกความสามารถของตนเองรับรู้และเข้าใจความต้องการของตนเอง สาเหตุของปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา รวมทั้งศึกษาข้อมูลที่ตนสนใจและเลือกมาเพื่อการวางแผนการเรียนและอาชีพของตนเองได้ (Khamsom, 2016) โดยใช้ทฤษฎีของ Taylor and Betz (1983) ทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ การประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ การเลือกเป้าหมาย การวางแผนในอนาคต และการแก้ปัญหา เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางให้กับนักเรียนในการประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพในอนาคต รวมถึงเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมด้านอาชีพของผู้ปกครอง ครู และผู้เกี่ยวข้องในอนาคต ซึ่งสามารถสรุปได้เป็นภาพประกอบ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นที่ส่งผลต่อการรับรู้
ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ
ที่มา : ผู้วิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพและศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากร

งานวิจัยนี้มีประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร ภาคการศึกษาที่ 2/2565 จำนวน 405 คน

ตัวอย่างวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยโปรแกรม G*POWER ได้จำนวน 390 คน โดยกำหนดค่าขนาดอิทธิพล (effect size) เท่ากับ 0.20 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (ตามระดับชั้น) จากการเก็บข้อมูลจริงมีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 316 คน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 112 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 101 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 103 คน คิดเป็นอัตราการตอบกลับ ร้อยละ 79.00

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist) เกี่ยวกับ เพศ ระดับชั้นที่ศึกษา ผลการเรียน ผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครอง จำนวน 6 ข้อ และตอนที่ 2 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ตามแนวคิดของ Taylor and Betz (1983) เป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 4 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert ซึ่งเป็นแบบสเกลคู่ เพื่อตัดโอกาสในการเลือกตอบค่ากลางของผู้ตอบ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ การประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ การเลือกเป้าหมาย การวางแผนในอนาคต และการแก้ปัญหา และข้อคำถามจำนวน 19 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การแปลความหมายระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	4	หมายถึง	มีความมั่นใจมาก
คะแนน	3	หมายถึง	มีความมั่นใจบ้าง
คะแนน	2	หมายถึง	มีความมั่นใจเล็กน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	ไม่มีความมั่นใจเลย

เกณฑ์การแปลความหมายระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

การแปลความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพเป็น แบบอันตรภาค (interval scale) ผู้วิจัยจึงใช้สูตรในการคำนวณความกว้างของอันตรภาคของ Khazanie (1996, as cited in Silanoi and Chindaprasert, 2019) จากนั้นนำค่าที่ได้จากการคำนวณมาแบ่งเป็นระดับของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
3.40 - 4.00	หมายถึง รับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด
2.80 - 3.39	หมายถึง รับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพอยู่ในระดับมาก
2.20 - 2.79	หมายถึง รับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง
1.60 - 2.19	หมายถึง รับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.59	หมายถึง รับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ของแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน พบว่า มีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 สรุปได้ว่า ข้อคำถามทุกข้อในแบบสอบถามจึงมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Kanjanawasee, 2013) และผู้วิจัยได้ปรับแก้ข้อคำถามตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ โดยมีการเพิ่มข้อคำถาม จำนวน 4 ข้อ จากข้อคำถามเดิม 15 ข้อเพิ่มเติมเป็น 19 ข้อ เนื่องจากข้อคำถามในองค์ประกอบด้านการวางแผนในอนาคตยังไม่ครอบคลุมกับพฤติกรรมบ่งชี้ จึงเพิ่มข้อคำถามจำนวน 1 ข้อ และค่า

นิยามในองค์ประกอบ ด้านการแก้ปัญหา ยังไม่ชัดเจนและข้อคำถามน้อยเกินไป อาจวัดได้ไม่ครอบคลุม จึงเพิ่มข้อคำถาม จำนวน 3 ข้อ

ผลการตรวจสอบความเที่ยงด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) จากการทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนที่มี ลักษณะใกล้เคียงกับตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน พบว่า แบบวัดการรับรู้ ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.877 สรุปได้ว่า แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงสูง (Kanjawasee, 2013)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากสาขาวิชา การประเมินและการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นประชากรในการเก็บ ข้อมูล
2. ผู้วิจัยติดต่อจัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และแบบสอบถามจำนวน 405 ฉบับ ไปยังโรงเรียนโรงเรียนที่เป็นประชากรในการ เก็บข้อมูล โดยกำหนดวันขอรับแบบสอบถามคืนจากโรงเรียน
3. ผู้วิจัยรับแบบวัดจากโรงเรียนที่เป็นประชากรในการเก็บข้อมูล
4. ผู้วิจัยรวบรวมแบบวัด ตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการ วิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบวัดการรับรู้ความสามารถ ของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) เพศ ระดับชั้น ผลการเรียน และ 2) ผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของ ผู้ปกครอง โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ผลระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจ เลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัด

กรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ การประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ การเลือกเป้าหมาย การวางแผนในอนาคต และการแก้ปัญหา โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

ตารางที่ 1 จำนวนของผู้ตอบแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพจำแนกตามเพศ ระดับชั้นที่ศึกษา และระดับผลการเรียน

เพศ	ระดับชั้นที่ศึกษา	ระดับผลการเรียน			รวม (ร้อยละ)
		1.00-1.99 (ร้อยละ)	2.00-2.99 (ร้อยละ)	3.00-4.00 (ร้อยละ)	
ชาย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	3 (5.36)	24 (42.86)	29 (51.79)	56 (34.36)
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	4 (7.69)	35 (67.31)	13 (25.00)	52 (31.90)
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	4 (7.27)	24 (43.64)	27 (49.09)	55 (33.47)
	รวม	11 (6.75)	83 (50.92)	69 (42.33)	163 (51.58)
หญิง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	0 (0)	23 (41.07)	33 (58.93)	56 36.60)
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	0 (0)	14 (28.57)	35 (71.43)	49 32.03)
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	1 (2.08)	20 (41.67)	27 (56.25)	48 31.37)
	รวม	1 (0.65)	57 (37.25)	95 (62.09)	153 (48.42)
รวม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	3 (2.68)	47 (41.96)	62 (55.36)	112 (35.44)
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	4 (3.96)	49 (48.51)	48 (47.52)	101 (31.96)
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	5 (4.85)	44 (42.72)	54 (52.43)	103 (32.59)
	รวม	12 (3.80)	140 (44.30)	164 (51.90)	316 (100.00)

จากตารางที่ 1 จำนวนของผู้ตอบแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพจำแนกตามเพศ ระดับชั้นที่ศึกษา และระดับผลการเรียน พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบวัดจำแนกตามเพศ ระดับชั้นที่ศึกษา และระดับผลการเรียน มีจำนวนทั้งหมด 316 คน และเมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่าเป็นเพศชาย จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 51.58 เป็นนักเรียน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 35.44 และมีระดับ
 ผลการเรียนอยู่ในช่วง 3.00-4.00 จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 51.90
 ตารางที่ 2 จำนวนของผู้ตอบแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองใน
 การตัดสินใจเลือกอาชีพจำแนกตามผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครอง และอาชีพ
 ผู้ปกครอง

ผู้ปกครอง	รายได้ผู้ปกครอง	อาชีพผู้ปกครอง					รวม (ร้อยละ)
		ข้าราชการ (ร้อยละ)	ค้าขาย (ร้อยละ)	รับจ้างทั่วไป (ร้อยละ)	พนักงานบริษัท (ร้อยละ)	เกษตรกร (ร้อยละ)	อื่น ๆ (ร้อยละ)
พ่อ	ต่ำกว่า 5,000 บาท	0 (0.00)	3 (18.75)	11 (68.75)	0 (0.00)	0 (0.00)	2 (12.50)
	5,001-10,000 บาท	3 (6.98)	10 (23.26)	21 (48.84)	4 (9.30)	0 (0.00)	5 (11.63)
	10,000-20,000 บาท	1 (2.38)	11 (26.19)	17 (40.48)	8 (19.05)	0 (0.00)	5 (11.90)
	20,000 บาทขึ้นไป	3 (20.00)	2 (13.33)	3 (20.00)	6 (40.00)	0 (0.00)	1 (6.67)
	รวม	7 (6.03)	26 (22.41)	52 (44.83)	18 (15.52)	0 (0.00)	13 (11.21)
แม่	ต่ำกว่า 5,000 บาท	0 (0.00)	8 (36.36)	11 (50.00)	1 (4.55)	0 (0.00)	2 (9.09)
	5,001-10,000 บาท	1 (1.43)	19 (27.14)	33 (47.14)	10 (14.29)	0 (0.00)	7 (31.82)
	10,000-20,000 บาท	3 (6.82)	10 (22.73)	15 (34.09)	13 (29.55)	1 (2.27)	2 (9.09)
	20,000 บาทขึ้นไป	0 (0.00)	5 (27.78)	6 (33.33)	5 (27.78)	0 (0.00)	2 (9.09)
	รวม	4 (2.60)	42 (27.27)	65 (42.21)	29 (18.83)	1 (0.65)	13 (8.44)
อื่น ๆ	ต่ำกว่า 5,000 บาท	0 (0.00)	6 (54.55)	5 (45.45)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)
	5,001-10,000 บาท	0 (0.00)	6 (33.33)	10 (55.56)	1 (5.56)	0 (0.00)	1 (5.56)
	10,000-20,000 บาท	0 (0.00)	1 (9.09)	5 (45.45)	3 (27.27)	1 (9.09)	1 (9.09)
	20,000 บาทขึ้นไป	0 (0.00)	1 (16.67)	3 (50.00)	1 (16.67)	0 (0.00)	1 (16.67)
	รวม	0 (0.00)	14 (30.43)	23 (50.00)	5 (10.87)	1 (2.17)	3 (6.52)
รวม	ต่ำกว่า 5,000 บาท	0(0.00)	17(34.69)	27(55.10)	1(2.04)	0(0.00)	4(8.16)
	5,001-10,000 บาท	4(3.05)	35(26.72)	64(48.85)	15(11.45)	0(0.00)	13(9.92)
	10,000-20,000 บาท	4(4.12)	22(22.68)	37(38.14)	24(24.74)	2(2.06)	8(8.25)
	20,000 บาทขึ้นไป	3(7.69)	8(20.51)	12(30.77)	12(30.77)	0(0.00)	4(10.26)
	รวม	11 (3.48)	82 (25.95)	140 (44.30)	52 (16.46)	2 (0.63)	29 (9.18)

จากตารางที่ 2 จำนวนของผู้ตอบแบบวัดการรับรู้ความสามารถของ
 ตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพจำแนกตามผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครอง และ
 อาชีพผู้ปกครองผู้ พบว่า ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่ คือ แม่ จำนวน 154
 คน คิดเป็นร้อยละ 48.73 รายได้ผู้ปกครองต่อเดือนของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่
 ในช่วง 5,001-10,000 บาท จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 41.46 รองลงมา
 คือ 10,000-20,000 บาท จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 30.70 และ 20,000
 บาทขึ้นไป จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 12.37 อาชีพของผู้ปกครองนักเรียน
 ส่วนใหญ่ คือ อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 44.30
 รองลงมา คือ อาชีพค้าขาย จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 25.95 และเกษตรกร
 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.63

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่ง หนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ความสามารถของ
ตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพจำแนกตามรายด้าน

การรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ	M	SD	ระดับ
1. การประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง	2.67	0.54	ปานกลาง
2. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	2.86	0.60	มาก
3. การเลือกเป้าหมาย	2.95	0.70	มาก
4. การวางแผนในอนาคต	2.77	0.62	ปานกลาง
5. การแก้ปัญหา	2.79	0.59	ปานกลาง
รวม	2.79	0.49	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้
ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ จำแนกตามรายด้าน พบว่า
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร
จำนวน 316 คน มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ
ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นราย
องค์ประกอบ พบว่า ด้านการเลือกเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 อยู่ในระดับ
มาก รองลงมา คือ ด้านการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86
อยู่ในระดับมาก ด้านการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 อยู่ในระดับปานกลาง
ด้านการวางแผนในอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 อยู่ในระดับปานกลาง และ
ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินตนเองได้อย่างถูกต้องมีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 2.67 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ความสามารถของ
ตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพด้านการประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง

ด้านการประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง	M	SD	ระดับ
1. ฉันบอกได้ว่าตนเองเรียนวิชาใดแล้วเข้าใจมากที่สุด	2.82	0.74	มาก
2. ฉันบอกได้ว่าความสามารถพิเศษของตนเองคืออะไร เช่น สามารถพูดภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถคำนวณเลขได้อย่างรวดเร็ว	2.22	0.89	ปานกลาง
3. ฉันระบุอาชีพที่ตนเองสนใจมากที่สุดได้	2.82	0.84	มาก
4. ฉันสามารถบอกได้ว่าในอนาคตตนเองต้องการใช้ชีวิตแบบไหน เช่น ต้องการใช้ชีวิตในเมือง หรือต้องการใช้ชีวิตอยู่ต่างจังหวัด เป็นต้น	2.95	0.81	มาก
5. ฉันสามารถบอกได้ว่าตนเองต้องการออกไปทำงานที่พบกับผู้คนหรือทำงานเกี่ยวกับเอกสาร	2.53	0.84	ปานกลาง
รวม	2.67	0.54	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ด้านการประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานครมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพด้านการประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ฉันสามารถบอกได้ว่าในอนาคตตนเองต้องการใช้ชีวิตแบบไหน เช่น ต้องการใช้ชีวิตในเมือง หรือต้องการใช้ชีวิตอยู่ต่างจังหวัด เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ฉันบอกได้ว่าตนเองเรียนวิชาใดแล้วเข้าใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 และฉันระบุอาชีพที่ตนเองสนใจมากที่สุดได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 อยู่ในระดับมาก และข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ฉันบอกได้ว่าความสามารถพิเศษของตนเองคืออะไร เช่น สามารถพูดภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถคำนวณเลขได้อย่างรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.22 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพด้านการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

ด้านการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	M	SD	ระดับ
1. ฉันสามารถศึกษา/ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงาน คุณสมบัติผู้ทำงาน สถานที่ทำงาน หรือค่าจ้างของอาชีพที่ตนเองสนใจและเหมาะสมกับตนเอง	2.75	0.82	ปานกลาง
2. ฉันสามารถปรึกษาครู รุ่นพี่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ตนเองสนใจและเหมาะสมกับตนเอง	2.93	0.85	มาก
3. ฉันสามารถศึกษา/ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับแผนการเรียนที่จะเรียนต่อเพื่อประกอบอาชีพในอนาคตได้ด้วยตนเอง	2.88	0.81	มาก
4. ฉันสามารถศึกษา/ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาหรือมหาวิทยาลัยที่จะเรียนต่อเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต	2.89	0.85	มาก
รวม	2.86	0.60	มาก

จากตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ด้านการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานครมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ด้านการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ฉันสามารถปรึกษาครู รุ่นพี่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ตนเองสนใจและเหมาะสมกับตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ฉันสามารถศึกษา/ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาหรือมหาวิทยาลัยที่จะเรียนต่อเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 อยู่ในระดับมาก และข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ฉันสามารถศึกษา/ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงาน คุณสมบัติผู้ทำงาน สถานที่ทำงาน หรือค่าจ้างของอาชีพที่ตนเองสนใจและเหมาะสมกับตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพด้านการเลือกเป้าหมาย

ด้านการเลือกเป้าหมาย	M	SD	ระดับ
1. หากฉันเลือกอาชีพแล้ว ฉันจะไม่กังวลถึงผลที่จะตามมา เนื่องจากเป็นอาชีพที่สนใจและเหมาะสมกับตนเองแล้ว	2.91	0.82	มาก
2. ฉันสามารถเลือกอาชีพที่ตนเองสนใจและเหมาะสมกับตนเองมากที่สุดได้	2.99	0.87	มาก
รวม	2.95	0.70	มาก

จากตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ด้านการเลือกเป้าหมาย พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานครมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ด้านการเลือกเป้าหมายในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ฉันสามารถเลือกอาชีพที่ตนเองสนใจและเหมาะสมกับตนเองมากที่สุดได้ มีค่าเฉลี่ย 2.99 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพด้านการวางแผนในอนาคต

ด้านการวางแผนในอนาคต	M	SD	ระดับ
1. ฉันสามารถวางแผนการเรียนของตนเอง เพื่อให้สามารถเข้าเรียนในแผนการเรียนที่คาดหวังไว้ได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่ออาชีพของตนเองในอนาคต	2.86	0.78	มาก
2. ฉันศึกษา/ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับทักษะหรือสิ่งที่จำเป็นในอาชีพที่ฉันคาดหวัง เช่น กิจกรรม Open House กิจกรรมแนะแนวสัญจร เป็นต้น	2.53	0.81	ปานกลาง
3. ฉันวางแผน/เตรียมความพร้อม ที่จะเรียนรู้และฝึกปฏิบัติในอาชีพที่ฉันคาดหวัง	2.93	0.86	มาก
รวม	2.77	0.62	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ด้านการวางแผนในอนาคต พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ด้านการวางแผนในอนาคต ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ฉันวางแผน/เตรียมความพร้อม ที่จะเรียนรู้และฝึกปฏิบัติในอาชีพที่ฉันคาดหวัง มีค่าเฉลี่ย 2.93 อยู่ในระดับมาก

รองลงมา คือ ฉันสามารถวางแผนการเรียนของตนเอง เพื่อให้สามารถเข้าเรียนในแผนการเรียนที่คาดหวังไว้ได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่ออาชีพของตนเองในอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 อยู่ในระดับมาก และข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ฉันศึกษา/ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับทักษะหรือสิ่งที่จำเป็นในอาชีพที่ฉันคาดหวัง เช่น กิจกรรม Open House กิจกรรมแนะแนวสัญจร เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.53 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพด้านการแก้ปัญหา

ด้านการแก้ปัญหา	M	SD	ระดับ
1. หากฉันได้เกรดวิชาที่ต้องยื่นเข้าแผนการเรียนต่ำ ฉันสามารถวางแผนที่จะเพิ่มเกรดวิชานั้นในเทอมถัดไป	2.89	0.83	มาก
2. หากอาชีพที่ฉันต้องการหรือสนใจ ไม่ตรงกับที่ผู้ปกครองคาดหวัง ฉันสามารถหาวิธีการโน้มน้าวพวกเขาได้	3.03	0.89	มาก
3. หากฉันเรียนในชั้นเรียนแล้วไม่เข้าใจในเนื้อหาบางส่วน ฉันจะอ่านหนังสือเพิ่ม/เรียนพิเศษนอกเวลา เพื่อเพิ่มเติมความรู้ของตนเองก่อนการสอบเข้าในแผนการเรียนที่สนใจ	2.56	0.80	ปานกลาง
4. หากฉันไม่เข้าใจขั้นตอนต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอบเข้าในแผนการเรียนที่สนใจฉันจะสอบถามผู้ปกครอง ครู หรือรุ่นพี่	2.90	0.83	มาก
5. หากฉันอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาค่อนข้างเยะเยะและยาก ฉันจะฝึกทำข้อสอบเกี่ยวกับเรื่องนั้นบ่อย ๆ	2.58	0.91	ปานกลาง
รวม	2.79	0.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพด้านการแก้ปัญหา พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ด้านการแก้ปัญหาในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หากอาชีพที่ฉันต้องการหรือสนใจไม่ตรงกับที่ผู้ปกครองคาดหวัง ฉันสามารถหาวิธีการโน้มน้าวพวกเขาได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ หากฉันไม่เข้าใจขั้นตอนต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอบเข้าในแผนการเรียนที่สนใจ ฉันจะสอบถามผู้ปกครอง ครู หรือรุ่นพี่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 อยู่ในระดับมาก และข้อคำถามที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หากฉันเรียนในชั้นเรียนแล้วไม่เข้าใจในเนื้อหาบางส่วน ฉันจะอ่านหนังสือเพิ่ม/เรียนพิเศษนอกเวลา เพื่อเพิ่มเติมความรู้ของตนเองก่อน

การสอบเข้าในแผนการเรียนที่สนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 1 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง

ตารางที่ 9 การทดสอบความเท่ากันของความแปรปรวน (Homogeneity of variance) ของค่าเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	d_1	d_2	F	p
การรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ	5	310	1.898	.094

จากตารางที่ 9 การทดสอบความเท่ากันของความแปรปรวน (Homogeneity of variance) ของค่าเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ พบว่า ความแปรปรวน (Homogeneity of variance) ของค่าเฉลี่ยการรับรู้ตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 1.898, p = .094$) จึงสรุปได้ว่า ความแปรปรวนเท่ากันซึ่งตรงตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two – way Analysis of Variance)

ส่วนที่ 2 การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA)

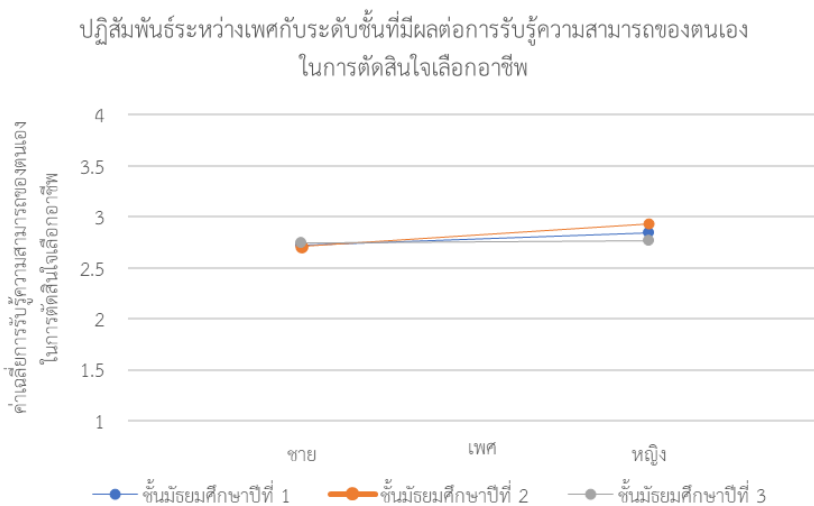
ตารางที่ 10 ผลการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นที่ส่งผลต่อการรับรู้ตนเองในการตัดสินใจเลือก อาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
เพศ	1.106	1	1.106	4.729	0.03*
ระดับชั้นที่ศึกษา	0.217	2	0.109	0.465	0.629
เพศ * ระดับชั้นที่ศึกษา	0.584	2	0.292	1.249	0.288
ความคลาดเคลื่อน	72.496	310	0.234		
รวม	2527.939	316			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 ผลการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นที่ส่งผลต่อการรับรู้ตนเอง ในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับชั้น ($F = 1.249$, $df = 2$, $p = .288$) แสดงว่า เพศกับระดับชั้นไม่มีผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ อย่างไรก็ตามเพศมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 4.729$, $df = 1$, $p = .03$) แสดงว่า นักเรียนเพศชาย ($M = 2.73$, $SD = 0.52$) และเพศหญิง ($M = 2.85$, $SD = 0.44$) มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ แตกต่างกัน ขณะที่นักเรียนแต่ละระดับชั้นมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพไม่แตกต่างกัน ($F = 0.465$, $df = 2$, $p = 0.629$)

เมื่อนำคะแนนในตารางที่ 10 มาทำกราฟ ปรากฏผลดัง ภาพประกอบ 2 แสดงให้เห็นว่า เพศและระดับชั้น ไม่มีผลร่วมกันต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

ภาพประกอบ 2 กราฟแสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับชั้นที่มีผลต่อการรับรู้ความสามารถ
ของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

ที่มา: ผู้วิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.79$) โดยด้านการประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.67$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. ผลการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ แต่นักเรียนเพศชาย ($M = 2.73$) และเพศหญิง ($M = 2.85$) มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากนักเรียนที่ตอบแบบวัดเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งนักเรียนบางคนอาจยังไม่มี ความมั่นใจและยังมีความลังเลในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ อยู่ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของ Ginsberg ที่ศึกษาทางด้านพฤติกรรมพัฒนาการด้านอาชีพ Howell (1977) กล่าวว่า บุคคลในช่วงวัย 13-15 ปี ที่อยู่ในระยะการเปลี่ยนแปลง (tentative period) จะเริ่มมีการวางแผน โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริง มีการนำเอาความสนใจ ความสามารถ และค่านิยมของตนเองมาพิจารณาเพื่อเลือกอาชีพให้กับตนเอง แต่ยังไม่ตกลงใจแน่นอน และยังไม่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจจึงเกิดความลังเลไม่แน่ใจในความสามารถของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Akhsania et al (2022) ที่พบว่า ความเข้าใจในงาน ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในโลกของการทำงาน ความเข้าใจเกี่ยวกับตำแหน่งงานว่าง และความเข้าใจเกี่ยวกับคุณสมบัติของตำแหน่งงานมีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง พบว่าอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ซึ่งเป็นด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ชี้ให้เห็นว่านักเรียนยังไม่มี ความมั่นใจในการประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง อาจเนื่องมาจากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตน Thongyoo (2014) ได้กล่าวว่า นักเรียนในช่วงวัยนี้ยังขาดประสบการณ์ที่ตนเองประสบความสำเร็จด้วยความสามารถของตนเองไม่ได้รับการชักจูงจากผู้อื่นที่มีส่วนช่วยให้ตนเองมีกำลังใจหรือมีความเชื่อมั่นในการทำสิ่งต่าง ๆ รวมถึงการอบรมเลี้ยงดู เพื่อน ครู และโรงเรียนก็เป็นส่วนสำคัญที่จะตอบสนองต่อการแสดงออกของนักเรียน เมื่อนักเรียนได้รับการกระตุ้นจากปัจจัยเหล่านี้จะทำให้ นักเรียนไม่มั่นใจในการประเมินตนเอง ดังนั้น หากนักเรียนรับรู้ความสามารถของตนเองตั้งแต่ช่วงมัธยมต้น ก็สามารถเป็นแนวทางให้นักเรียนได้ทบทวนเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัด ความสามารถของตนเอง ซึ่งเป็นแนวทางในการเลือกแผนการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมถึงในระดับอุดมศึกษา โดยมีครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้คำปรึกษา

และสนับสนุนนักเรียนในด้านต่าง ๆ ได้ เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชาแนะแนวเพื่อให้นักเรียนค้นพบตนเองผ่านการทำกิจกรรม การสนับสนุนให้บุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันหรือการประกวดต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความสามารถของตนเอง เป็นต้น เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพที่ตรงกับความสามารถของตนเองในอนาคตได้

2. ผลการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ไม่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับชั้นที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจ เลือกอาชีพ อาจเนื่องมาจากนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในแต่ละระดับชั้นมีความมั่นใจในความสามารถของตนเองแตกต่างกัน เช่น นักเรียนชายระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพน้อยกว่านักเรียนชายระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก เช่น ความสามารถเฉพาะตัว ความถนัด ความสนใจ รวมถึงการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม นักเรียนเพศชายและนักเรียนเพศหญิงมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการที่นักเรียนจะตัดสินใจเลือกอาชีพของตนเองได้อาจขึ้นอยู่กับความใส่ใจ ความรอบครอบ และเป้าหมายของแต่ละคน โดยที่แต่ละอาชีพก็มีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Betz and Hackett (1981) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของความคาดหวังในการรับรู้ความสามารถของตนเองเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักศึกษาเพศหญิงและเพศชาย ผลการวิจัยพบว่า เพศมีการรับรู้ความสามารถตนเองในการเลือกอาชีพเมื่อคำนึงถึงลักษณะของอาชีพแบบดั้งเดิม (traditional occupation) และอาชีพแบบไม่ดั้งเดิม (nontraditional occupation) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tassanachotdech (2010) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายมีการตัดสินใจเลือกอาชีพมากกว่านักเรียนหญิง และ Cordova (2022) ได้ศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพและ

วิธีการบรรลุเป้าหมายด้านอาชีพของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ พบว่า เพศ และความรู้ในวิชาเอกสามารถส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพและวิธีการบรรลุเป้าหมายด้านอาชีพได้แสดงให้เห็นว่า เพศที่แตกต่างกันจะส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพได้ ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งเพศชายมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพมากกว่าเพศหญิง หรือเพศหญิงมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพมากกว่าเพศชาย และการรับรู้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามช่วงอายุ ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวกระตุ้นของแต่ละบุคคล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ครูแนะแนวควรหาแนวทางการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับรู้ตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพเพิ่มมากขึ้น เช่น ศึกษาดูงานการศึกษาต่อนอกสถานศึกษา เชิญผู้เชี่ยวชาญ รุ่นพี่ หรือศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จ มาให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ รวมถึงการสนับสนุนผู้เรียนของผู้ปกครอง เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกอาชีพ

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ด้านการประเมินตนเองได้อย่างถูกต้องเป็นด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ครูและผู้ปกครองควรส่งเสริมและสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน เช่น สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมตามความสามารถหรือสิ่งที่ผู้เรียนถนัด จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนประเมินตนเองเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกสังเกตตนเอง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยในด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ เช่น ด้านอุปสรรคในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ด้านการสนับสนุนการตัดสินใจเลือกอาชีพ เป็นต้น เพื่อให้ได้แนวทางในการส่งเสริมนักเรียนในการรับรู้ในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

2. ควรศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยการนำแนวคิดหรือทฤษฎีอื่น ๆ มาปรับใช้กับแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพได้ เนื่องจากในแต่ละแนวคิดหรือทฤษฎีจะมีองค์ประกอบหรือปัจจัยที่แตกต่างกันออกไป เช่น ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบ และทฤษฎีความหลากหลายในการตัดสินใจเลือกอาชีพ เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- Akhsania, K. N., Basuki, T., Sugiharto, D. Y. P., & Japar, M. (2020). Students' career understanding and career decision making self-efficacy in junior high school. *Islamic Guidance and Counseling Journal*, 4(1), 12-20. DOI: <https://doi.org/10.25217/igcj.v4i1.950>
- Aungcyot, T., Khanthanatee, S., & Kampitak, N. (2021). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความปรารถนาในการเลือกอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จังหวัดนครราชสีมา [Factors affecting the demand of the bachelor degree students' job designation in Nakhon Ratchasima Province]. In Boonchareon, S. (Ed.) *วารสารสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 7* [The 7th National Conference of Nakhonratchasima College 2020]. (pp. 168-176). Nakhonratchasima: Faculty of Business Administration, Vongchavalitkul University. http://journal.nmc.ac.th/th/admin/Journal/2563Vol11No1_18.pdf
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84(2), 191-215.
- Betz, N. E., & Hackett, G. (1981). The relationship of career-related self-efficacy expectation to perceived career options in college women and men. *Journal of Counseling Psychology*, 28(5), 399-410.
- Bunyakarte, P. (2022). ทศนคติการรับรู้และประสบการณ์ดนตรีที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรดนตรีบัณฑิต [Attitude, Perception and Music Experience in Career Decision Making of Bachelor Music Program Students]. In Rungsawanpho, D. (Ed.) *การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12* [The 12th International academic conference of Suan Sunandha Rajabhat University Bangkok Thailand]. (pp. 320-329). Bangkok: Suan Sunandha Rajabhat University. <http://journalgrad.ssrui.ac.th/index.php/8thconference/article/view/2330/2176>

- Cordova, C. G. (2022). *The Career Decision-Making Self-Efficacy and Career Action Steps of Humanities Students: A Quantitative Survey Analysis* [Doctoral thesis, University of South Florida].
<https://digitalcommons.usf.edu/etd/9329>
- Department of Employment. (2016). *คู่มือการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน : กระบวนการช่วยให้ผู้รับบริการแนะแนวรู้จักอาชีพ* [Handbook of preparing before to labour market : The process of helping guidance service recipients understand careers]. Department of Employment.
<https://www.doe.go.th/vgnew>
- Howell, F. M. (1977). Ginzberg's theory of occupational choice: A reanalysis of increasing realism. *Journal of Vocational Behavior*, 11(3), 332-346.
- Kanjanawasee, S. (2013). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). [Classical test theory]. (7th ed.). Chulalongkorn University.
- Khamsom, K. (2016). *การแนะแนวเบื้องต้น* [เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์] [Introduction to Guidance] [Unpublished manuscript]. Faculty of Education, Udon Thani Rajabhat University.
- Krumboltz, J. D., Mitchell, A. M., & Jones, G. B. (1976). Social learning theory of career selection. *The Counseling Psychologist*, 6(1), 71-81.
- Koçak, O., Ak, N., Erdem, S. S., Sinan, M., Younis, M. Z., & Erdoğan, A. (2021). The role of family influence and academic satisfaction on career decision-making self-efficacy and happiness. *International journal of environmental research and public health*, 18(11), 1-19.
<https://doi.org/10.3390/ijerph18115919>
- Koutsafiti, M., & Politi, N. (2018), *Handbook of research on educational design and cloud computing in modern classroom settings* (n.d.). IGI Global Publisher of Timely Knowledge. <https://www.igi-global.com/chapter/career-counseling/195285>

- Lent, R. W., Brown, S. D., & Hackett, G. (1994). Toward a Unifying Social Cognitive Theory of Career and Academic Interest, Choice, and Performance. *Journal of Vocational Behavior*, 45(1), 79-122. doi: <http://dx.doi.org/10.1006/jvbe.1994.1027>
- Ministry of Labor (2023). การตัดสินใจเลือกอาชีพ [Career making decision]. e-Labor public service. <https://lb.mol.go.th/index.php>
- Pannet, C. (2019). การเปรียบเทียบผลของการใช้โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพตามทฤษฎีของแฟรงค์ พาลันส์ กับทฤษฎีของเกอแลตที่มีต่อความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. [Comparison of using a career guidance activity program by applying the theories of Parson and Gelatt influencing the career decision making abilities of Mattayomsuksa three students] (Master's thesis, Srinakharinwirot University). <http://ir-thesis.swu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/420/1/gs571110003.pdf>
- Patcharapongpan, P. (2013). การรับรู้ความสามารถแห่งตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. [The career decision making self-efficacy of senior students the demonstration school of Ramkhamheang university]. (Independent study, Srinakharinwirot University). <https://ir.swu.ac.th/jspui/handle/123456789/4142>
- Silanoi, L., & Chindaprasert, K. (2019). การใช้มาตราประมาณค่าในการศึกษาวิจัยทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ การโรงแรม และการท่องเที่ยว [The use of rating scale in quantitative research on social sciences, humanities, hotel and tourism study]. *Journal of Management Science, Ubon Ratchathani University*, 8(15), 112-126.
- Sutcharoen, S. (2018). ผลของการใช้โปรแกรมการเรียนรู้แบบนำตนเองที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 [Effects of a self-directed learning program on career decision-making among Mathayomsuksa four students]. (Master's thesis, Srinakharinwirot University). <http://ir-thesis.swu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/403/1/gs5711130466.pdf>

- Tassanachotdech, R. (2010). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของ
นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษา
สระบุรี. [Factors that influence decision of second-year vocational diploma
students of a vocational college in Changwat Saraburi to choose careers].
(Independent study, Thammasat University).
[https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail? Resolve_DOI=10.14457/
TU.the.2010.624](https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail? Resolve_DOI=10.14457/TU.the.2010.624)
- Taylor, M. K., & Betz N. E. (1983). Applications of Self-Efficacy Theory to the
Understanding and Treatment of Career Indecision. *Journal of
Vocational Behavior*, 22(1), 63 - 81.
[https://doi.org/10.1016/00018791\(83\) 90006-4](https://doi.org/10.1016/00018791(83) 90006-4)
- Techasakolkijoon O. (2022). ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการสนับสนุนทางด้าน
อาชีพจากพ่อแม่ เพื่อน และอัตลักษณ์ทางอาชีพโดยมีการรับรู้ความสามารถของ
ตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นตัวแปรส่งผ่าน [The Relationships
among Parental Support for Career, Peer Support for Career, and
Career Identity: Using Career Decision Self-Efficacy as a Mediator]
(Master's thesis, Chulalongkorn University).
[https://digital.car.chula.ac.th/cgi/viewcontent.cgi?article=7267&conte
xt=chulaetd](https://digital.car.chula.ac.th/cgi/viewcontent.cgi?article=7267&context=chulaetd)
- Thongyoo, D. (2014). แนวทางการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นตามทฤษฎี
การรับรู้ความสามารถของตน. [Guideline for developing adolescent self
Esteem based on self-efficacy theory]. *Valaya Alongkom Review*,
4(2), \179-190.
- Wongwal, K. (2019). การเสริมสร้างการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาด้วย
รูปแบบการปรึกษา กลุ่มเชิงบูรณาการ. [The enhancement of secondary
students' career decision making through integrative group
counseling model] (Doctoral thesis, Burapha University). Burapha
University Library.
http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/56810089.pdf

Yotin, N. (2022). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยการศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร. [Factors influencing the decision on job selection of fourth -year students from Maejo University at Chumphon.] *Journal of Social Science for Local Rajabhat Mahasarakham University*, 5(1), 53-59. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/soc-rmu/article/view/245340/167675>